

't Huys der Kunsten

WANTS WAPTE DE WAZE RIJCH
WANTS WAPTE DE WAZE RIJCH
WANTS WAPTE DE WAZE RIJCH

't Huys
der Kunsten

In de etalage

't Huys der Kunsten

Huys der Kunsten: museum in oprichting

door Annemarie Ponte

Aan de Voorstraat staan al eeuwenlang de panden op nummer 16, de Smederij, en nummer 20, het Huys der Kunsten, netjes in de rij. De historie is terug te lezen op de wanden. Eens in de drie maanden opent er een nieuwe tentoonstelling en sommige daarvan vertellen zo'n krachtig verhaal over bijzondere, sterke mensen, dat ze een onuitwisbare indruk maken.

Beatrijs Asselberg

Er zijn mensen van wie het leven leest als een spannend boek en Beatrijs Asselbergs is daar een van. Open Monumentendag zaterdag 8 september 2018 is de dag waarop de tentoonstelling METAAL wordt geopend. METAAL vertelt in foto's, objecten en sieraden het verhaal van Beatrijs en het Huys der Kunsten, bij het ontstaan waarvan ze nauw was betrokken. Het begon allemaal in de tijd dat Kampen nog vele studenten telde, die onder andere de school voor journalistiek, de sociale academie of de kunstacademie bezochten. Beatrijs Asselbergs was er daar een van. Zij is niet in Kampen geboren, maar besluit wel in Kampen te blijven na het afronden van de studie 'monumentaal vormgeven in metaal' in 1985. Zij ontdekt de oude smederij, die sinds de dood van de smid niet meer gebruikt wordt en krijgt van mevrouw Wensink, zijn moeder, die er nog steeds boven woont, toestemming om er aan het werk te gaan. Beatrijs maakt in de smederij grote objecten in ijzer en staal en ze behaalt ondertussen alle las- en metaalbewerkingsdiploma's die er in Nederland zijn.

Als mevrouw Wensink naar het verzorgingstehuis gaat, wil de gemeente de smederij slopen. Beatrijs vindt dat dat niet kan en niet mag en ze schakelt Monumentenzorg in. Als de medewerkers van deze instantie vervolgens ook een kijkje nemen op nummer 20 treffen ze 13de- en 14de-eeuwse muren aan, wat ze doet behoren tot de oudste van Kampen. En dat maakt dat Kampen er niet één, maar twee rijksmonumenten bij krijgt.

Voor Stichting Werk in Uitvoering is het in eerste instantie de smederij die

Mech Asselbergs onthult op muzikale wijze de zilveren schaal van Beatrijs Asselbergs. Foto: Obbe J. Deelstra.

gered moet worden, als werkplaats voor actuele kunst, nummer 20 is dan nog niet in beeld. Met behulp van Vrienden van de Stichting wordt hiertoe de Werkgroep Smederij opgericht. Maar dan slaat het noodlot toe. Beatrijs wordt ernstig ziek en ondergaat een zware operatie. Ze moet aansterken en krijgt het aanbod om in een appartement in Antwerpen in alle rust te herstellen. Met pijn in het hart neemt ze het aanbod aan. In 1993 verhuist ze naar België. Maar in Kampen gaat de strijd door!

In een onbewaakt moment geeft Elise van Heck, voorzitter van de Stichting, in 1995 bij de gemeente aan, dat Werk in Uitvoering bereid is de smederij te kopen. De gemeente heeft hier wel oren naar, maar stelt als voorwaarde dat de werkgroep dan ook de bouwval op nummer 20 moet aankopen. Een moeilijke beslissing, maar uiteindelijk veranderen beide percelen van eigenaar. Aan de Smederij is een hoop werk te verrichten en het pand op nummer 20 bestaat slechts uit buitenmuren en manshoog gras. Enfin, om een lang verhaal kort te maken, in 2001 is nummer 20 gerestaureerd en in 2003 is ook de restauratie van de Smederij voltooid.

Beatrijs heeft ondertussen gemerkt dat het echte smeedwerk voor haar te zwaar is geworden. Ze leert zilversmeden en ook daar is ze goed in. Ze wordt bekend en succesvol, vooral in België, met haar gebruiksvoorwerpen en sie-

raden, waarin ze verschillende metalen combineert met hout en edelstenen. Ze wint de prestigieuze Wim Ibensprij en bouwt een hele mooie carrière op in Antwerpen. In het begin probeert ze haar tijd zoveel mogelijk te verdelen tussen Kampen en Antwerpen. Haar leven speelt zich echter af in Antwerpen en bovendien wordt het reizen haar te veel. Noodgedwongen kiest ze definitief voor Antwerpen. Dan wordt Beatrijs opnieuw ziek en in 2011 verliest ze de ongelijke strijd. Ze is dan 49 jaar.

De meeste stukken van Beatrijs zijn verkocht aan particulieren en daardoor helaas moeilijk te achterhalen. Voor de tentoonstelling METAAL werd een beroep gedaan op haar familie, die prachtige zilveren schalen, vazen en sieraden in bruikleen gaf. Samen met de foto's van Henk Boudewijns, die ooit in opdracht van Beatrijs Asselbergs haar werk fotografeerde voor de website, werd het een fraaie presentatie.

Op 8 september werd de tentoonstelling geopend. In het bijzijn van haar moeder en broer onthulde Beatrijs' zuster Mech Asselbergs de zilveren presenterschaal die haar als Nederlandse de Belgische Wim Ibensprij opleverde. Mech, zelf percussionist en theatermaker, trok met het nodige gevoel voor theater en begeleid door Afrikaanse percussie, de rode doek van de prachtige schaal. En daarmee verklaarde ze METAAL voor geopend. Met deze tentoonstelling presenteerde het museum in oprichting zich aan het publiek.

Museum

De naamswijziging van Stichting Werk in Uitvoering in Stichting Museum Huys der Kunsten is een feit. Een van de oudste stenen woonhuizen in Kampen, het Huys der Kunsten op Voorstraat 20, en de Smederij op Voorstraat 16, worden onderdeel van een museum. Inmiddels is de Smederij de enige nog werkende binnenstadssmederij in Nederland. Bovendien dateert de gevelsteen uit 1768, wat betekent dat de Smederij in haar huidige vorm precies 250 jaar bestaat. Vermoedelijk is zij al ruim driehonderd jaar onafgebroken in gebruik als smederij en dit zal zij ook blijven. Het museum is er trots op dat Sven de Lang er al ruim tien jaar zijn bedrijf uitoefent en er zo de mooiste denkbare bestemming aan geeft.

Beide panden maken formeel deel uit van de collectie van het museum. Want een museum beginnen gaat zeker niet van de ene dag op de andere, er moet nog veel werk verzet worden voordat er sprake is van een geregistreerd museum. Hiervoor dient er nog een statutenwijziging plaats te vinden, een collectieplan, educatieplan en nog vele andere beleidsplannen geschreven

Rode fietsjes wijzen bezoekers aan Kampen op het Huys der Kunsten. Buurman Fotografie.

en in gebruik genomen te worden. Alle kunstwerken in het depot, de instrumenten en de attributen, worden bekeken op uniciteit en op de waarde voor het museum, en alle museumstukken worden beschreven en gelabeld. Een immens karwei. En dit vele werk wordt uitsluitend door vrijwilligers gedaan!

In de loop van 2019 gaat de aanvraag voor inschrijving bij het Museumregister de deur uit. Er lijkt een prachtige, uitermate zonnige toekomst voor Museum Huys der Kunsten en de Smederij weggelegd. Zoveel is zeker!